МИТНИЧЕСКА хроника

Брой 1/2023 г.

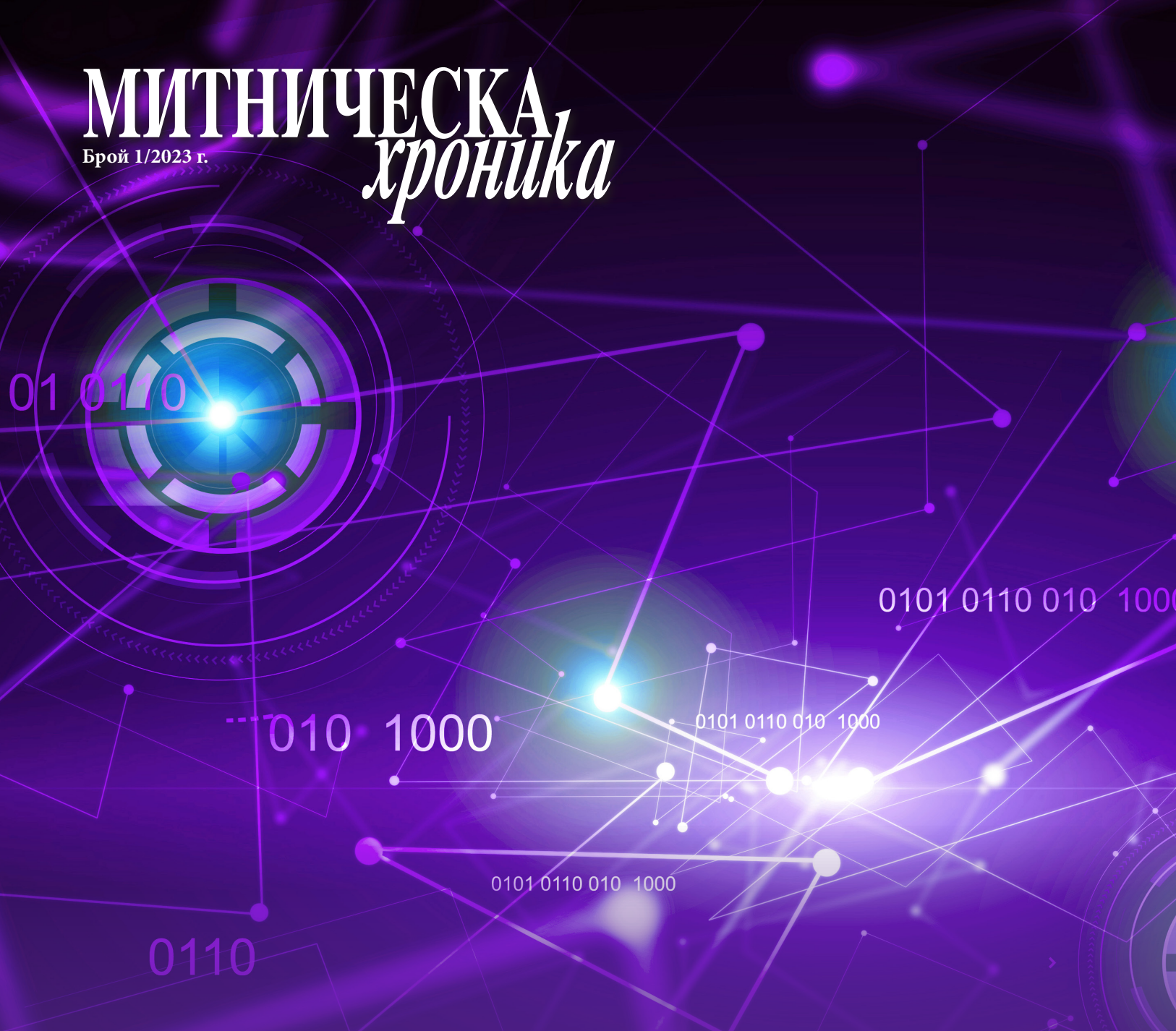

- БЪЛГАРСКА ДЕЛЕГАЦИЯ ПОСЕТИ ИЗРАЕЛСКИТЕ МИТНИЦИ
- ГЕОРГИ ГОСПОДИНОВ, НАЧАЛНИК НА МП КАПИТАН АНДРЕЕВО: БЪЛГАРИЯ Е ВТОРА ПО ЗАДЪРЖАНЕ НА ФАЛШИВИ СТОКИ
- МИТНИЧЕСКИ КОНТРОЛ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА
- EMCS ФАЗА 4.0 В ЕКСПОАТАЦИЯ

МИТНИЧЕСКА хроника

В БРОЯ:

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

4 БЪЛГАРСКА ДЕЛЕГАЦИЯ ПОСЕТИ ИЗРАЕЛСКИТЕ МИТНИЦИ
5 ПАВЕЛ ГЕРЕНСКИ СЕ СРЕЩНА С ГРЪЦКИЯ СИ КОЛЕГА КОНСТАНТИНОС МУРТИДИС
5 В СКОПИЕ СЕ ПРОВЕДЕ СРЕЩА НА ГЕНЕРАЛНИТЕ ДИРЕКТОРИ НА МИТНИЧЕСКИТЕ АДМИНИСТРАЦИИ ОТ ЗАПАДНИ БАЛКАНИ–6 И БЪЛГАРИЯ
6 СПАСЕНИ ОТ КОНТРАБАНДА 2940 АНТИЧНИ МОНЕТИ БЯХА ПРЕДАДЕНИ НА РЕПУБЛИКА ТУРЦИЯ

ОБУЧЕНИЕ

8 МИТНИЧЕСКИ СЛУЖИТЕЛИ ПОСЕТИХА ДВЕ ОБУЧЕНИЯ ВЪВ ВЕЛИКОБРИТАНИЯ
9 ПРОВЕДЕ СЕ ОБУЧИТЕЛЕН СЕМИНАР ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ФАЛШИВИ СТОКИ
10 ИНТЕРВЮ – ГЕОРГИ ГОСПОДИНОВ, НАЧАЛНИК НА МП КАПИТАН АНДРЕЕВО: БЪЛГАРИЯ Е ВТОРА ПО ЗАДЪРЖАНЕ НА ФАЛШИВИ СТОКИ ОТ МИТНИЧЕСКИ СЛУЖИТЕЛИ
12 АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“ БЕ ДОМАКИН НА СЕМИНАР ЗА БОРБА С ФАЛШИВИТЕ И НЕЗАКОННИ ПРОДУКТИ ЗА РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

14 МИТНИЧЕСКИ КОНТРОЛ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА
16 АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“ ВЪВЕДЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ ФАЗА 4.0 НА СИСТЕМАТА ЗА ДВИЖЕНИЕ И КОНТРОЛ НА АКЦИЗНИ СТОКИ (EMCS)
17 ОСНОВНИ МОМЕНТИ В ИЗМЕНЕНИЯТА В РАЗПОРЕДБИТЕ НА ЗАКОНА ЗА АКЦИЗИТЕ И ДАНЪЧНИТЕ СКЛАДОВЕ В СИЛА ОТ 13.02.2023 Г.
19 АНАЛИЗ НА ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ НА ВАС ПО ЧЛ. 126 ОТ ЗАКОНА ЗА АКЦИЗИТЕ И ДАНЪЧНИТЕ СКЛАДОВЕ

РЕЗУЛТАТИ

25 ПЛАМЕН ПАВЛОВ, ЗАМ.-ДИРЕКТОР НА АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“: 4 МЛН. КЪСА ЦИГАРИ И 3,5 Т ТЮТЮН СА ОТКРИТИ В НЕЛЕГАЛНАТА ФАБРИКА ЗА ЦИГАРИ В СЕВЛИЕВО
25 9 000 000 КЪСА ЦИГАРИ ЗАДЪРЖАХА МИТНИЧЕСКИ СЛУЖИТЕЛИ НА ГКПП НИКОПОЛ
25 1,5% Е ДЕЛЪТ НА НЕЛЕГАЛНИТЕ ЦИГАРИ НА ПАЗАРА В КРАЯ НА 2022 Г.

EU CUSTOMS

26 ОТ 01.03.2023 Г. ВСИЧКИ ПРАТКИ С ВЪЗДУШЕН ТРАНСПОРТ ВЛИЗАТ В ОБХВАТА НА ICS2

WCO

28 ДИРЕКТОРЪТ НА АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“ НАГРАДИ МИТНИЧЕСКИ СЛУЖИТЕЛИ И ЕКИПИ

Издава: Агенция „Митници“, Списание „Митническа хроника“, година I (XXVIII), ISSN 2815-3200

Адрес: 1202 София, ул. „Г. С. Раковски” 47, тел.: (02) 9859 4210, pr@customs.bg

Директор на Агенция „Митници“: Павел Геренски

Гл. редактор: Вяра Генова **Отговорен редактор:** Десислава Николова

Автори в броя: Вяра Генова, Десислава Николова, Диана Маркова, Катя Куцарова

Снимки: Агенция „Митници“, СМО, ЕК, Интернет

Предпечат: Илиян Германов

Списанието се издава онлайн и се разпространява безплатно чрез www.customs.bg

Броят е приключен редакционно на 05.05.2023 г.

Уважаеми колеги и читатели,

Обмяната на опит и ефективното взаимодействие се очертаха като водеща тема в първия брой на дигиталната „Митническа хроника“ за 2023 г. В следващите страници може да прочетете за обучения по различни направления у нас и в чужбина, за международни форуми и срещи. За резултатите от партньорството като например връщането на старинни монети.

През последните месеци се постарахме да обобщим и някои теми от нормативен характер. Отбелязваме положителното за Агенция „Митници“ решение на Върховния административен съд по чл. 126 от Закона за акцизите и данъчните складове. Избрахме да публикуваме мотивите, изложени от Агенция „Митници“ пред съда, които вярваме, че са допринесли за решението му.

Митническият контрол на паричните средства е също приоритетна тема – обект на международен семинар и на анализ на страниците на „Митническа хроника“.

Не пропускаме по традиция и развитието на информационните системи – този път по отношение на Системата за движение и контрол на акцизните стоки и Системата за контрол на вноса 2 за всички въздушни пратки.

Новините в този брой са концентрирани около темата за цигарите – отбелязваме две от значимите задържания за периода, както и резултатите от изследването на празните опаковки за последното тримесечие на 2022 г.

Накратко припомняме и положителните емоции от началото на годината по повод 26 януари – Международния ден на митниците и награждаването на отличени служители.

В брой 1/2023 на „Митническа хроника“ продължаваме да развиваме дигиталното съдържание – много от материалите са обогатени с активни линкове за по-лесен достъп до информацията, а специален стикер отбелязва илюстрациите, които водят към видеа в Youtube канала на Агенция „Митници“.

Приятно четене!
МХ

БЪЛГАРСКА ДЕЛЕГАЦИЯ ПОСЕТИ ИЗРАЕЛСКИТЕ МИТНИЦИ

Част от българската делегация, вкл. Павел Геренски с директора на израелската приходна администрация Еран Яков (в дясно) и ръководителя на международно сътрудничество в израелската приходна администрация (в ляво)

В периода 13-16 март 2023 г. делегация от Агенция „Митници“, водена от заместник-министъра на финансите г-н Александър Сраков и директора на Агенция „Митници“ г-н Павел Геренски, посети Израел по покана на Приходната администрация на Израел, част от която са и Израелските митници.

По време на официалните разговори с генералния директор на израелските митници г-н Кфир Хен, проведени в централното митническо управление в Йерусалим, участниците в срещата оцениха увеличаващото се значение на взаимното сътрудничество и обсъдиха въпроси от взаимен интерес, свързани с улесняване на законния бизнес, митническото оформяне, анализа на данни, рисковия анализ и други. Подчертано бе, че двете администрации взаимодействат в рамките на Световната митническа организация, както и на споразуменията на ЕС с Израел, и оцениха нарастващото значение на взаимното сътрудничество.

Акцент в разговорите беше въвеждането на иновации, използването на нови технологии и постигането на безхартиена среда. Делегацията, в която бяха включени и български митнически IT-експерти, се запозна с работата на израелската компютъризирана система за връзка с бизнеса - „Global Gate“, която подобно на българската Митническа информационна система за внос предполага изцяло онлайн деклариране.

Българската делегация посети летище Бен Гурион и пристанище Ашдод, където се запозна с организацията на митническата дейност и спецификите на митническото оформяне, анализа на риска, селектирането на пътници, сканирането на товари и борбата с изпирането на пари и валутните нарушения.

Беше проведена също и среща с г-н Еран Яков, генерален директор на Приходната администрация, на която бяха потвърдени намеренията на двете страни за засилване на сътрудничеството.

Израелската митническа администрация (ИМА) е част от Израелската приходна администрация след сливането от 1 септември 2004 г. на Департамента за подоходен данък и поземлено данъчно облагане, Департамента за митниците и ДДС и Службата за автоматизирана обработка, с цел консолидиране на управлението на събирането на данъци от един главен администратор.

Израелската митническа администрация определя външната търговска политика и управлява външната търговия, администрира вноса и износа, действа за предотвратяване на незаконни дейности (нарушения, наркотици, пране на пари и интелектуална собственост) и контролира целия търговски внос в територии на Палестинската власт, включително извършва проверки за сигурност. През последните години работните процеси са оптимизирани и дигитализирани, като се използват съвременни компютърни методи за обработка и анализ на данни, с цел улесняване на законния бизнес. Същевременно са засилени надзорът и прилагането на законовите разпоредби за внос и плащането на данъци.

Структурата на ИМА включва 8 митници, 9 международни гранични контролно-пропускателни пункта и 8 вътрешни гранични пункта, като се прилагат специфични правила за работа с Палестинската власт. Имат сключени споразумения за свободна търговия, включително и с Южна Корея и ОАЕ, както и със страните от EFTA, и MERCOSUR.

Процесът по оформяне на стоките в ИМА е добре структуриран и стандартизиран, като специален акцент е бързата обработка на митническите декларации. Процесът е изцяло безхартиен, а декларирането става чрез лицензирани митнически брокери. Системата Global Gate, която е въведена от 2018 г. за вноса и преди няколко месеца по отношение на износа, осигурява връзката с операторите, но също така се използва и за управление на риска. ИМА прилага многопластов количествен анализ на риска (Multilayer Quantitative Risk Management), но и паралелно разчита и на служители на терен, като по този начин постига оптимални резултати.

Ръководителите на българските и израелските митници и зам.-министър Александър Сраков, който води българската делегация

Павел Геренски с Хагаи Мизрахи, представител на ИДМА към Мисията на Израел в ЕС

ПАВЕЛ ГЕРЕНСКИ СЕ СРЕЩНА С ГРЪЦКИЯ СИ КОЛЕГА КОНСТАНТИНОС МУРТИДИС

Директорът на Агенция „Митници“ Павел Геренски и директорът на Главно управление на митниците и акцизите на Република Гърция Константинос Муртидис проведоха официална среща в град Сандански.

По време на визитата двамата ръководители обсъдиха традиционно добрите отношения между България и Гърция и активното сътрудничество между двете администрации, като дадоха висока оценка на двустранните отношения до този момент.

В рамките на разговорите сред обсъдените теми бяха и доставките на сложни органични разтворители, които се търгуват и транспортират в България при спазване на разпоредбите на Закона за акцизите и данъчните складове. През последните години двете администрации обменят информация за случаи, при които има съмнения, че разтворителите се използват неправомерно на територията на Гърция и България като се влагат в така наречените „дизайнерски горива”.

В резултат от съвместните усилия на двете администрации са разкрити 9 случая на несъответствие на стоките и неправилна употреба на разтворители.

Павел Геренски информира гръцкия си колега, че и към момента митническите служители извършват засилен контрол на този тип стоки.

Двамата ръководители се обединиха около становището, че ускореният и оптимизиран двустранен обмен на информация е от изключителна важност като бяха утвърдени конкретни стъпки в тази насока. Беше договорено още по-активно сътрудничество на оперативно ниво.

В хода на разговорите бяха обсъдени и други важни въпроси в областта на двустранното сътрудничество.

В СКОПИЕ СЕ ПРОВЕДЕ СРЕЩА НА ГЕНЕРАЛНИТЕ ДИРЕКТОРИ НА МИТНИЧЕСКИТЕ АДМИНИСТРАЦИИ ОТ ЗАПАДНИ БАЛКАНИ–6 И БЪЛГАРИЯ

Лъчезар Кръстев (вляво)

Заместник-директорът на Агенция „Митници“ Лъчезар Кръстев участва в среща на генералните директори на митническите администрации от Западни Балкани–6 и България, проведена на 9 март 2023 г. в гр. Скопие, Република Северна Македония (РСМ).

Форумът на тема „Към ново поколение регионално сътрудничество чрез дигитализация” е организиран от Групата на Световната банка и митническата администрация на РСМ.

Генералният секретар на Световната митническа организация (СМО) Кунио Микурия, представи опита на СМО в дигитализацията. Той припомни, че през последните години дигиталната трансформация на митниците се фокусира върху анализа на данни и координираното управление на границите. Микурия изтъкна, че взаимосвързаността на границите и веригите за доставки винаги са били приоритет за Световната митническа организация. Той отбеляза, че за постигането на тази цел е необходим подход към „Обслужване на едно гише“, посилна координация с различни правителствени агенции и политически ангажимент на най-високо ниво.

Лъчезар Кръстев и Кунио Микурия

Представителят на Световната банка Масимилиано Паолучи, отбеляза, че на базата на опита от пандемията Ковид-19 и войната в Украйна е станало ясно, че е необходим гъвкав подход и задълбочаване на международната интеграция. Паолучи посочи, че в момента, страните от Западните Балкани и ЕС си сътрудничат и работят по много проекти за транспортни улеснения. Подчерта, че въвеждането на концепцията за „Обслужване на едно гише“ ще допринесе и за намаляване на възможностите за корупция.

В проведената дискусия генералните директори и ръководителите на делегации на митническите администрации на шестте държави от Западните Балкани и България споделиха своя опит при прилагането както на митническо „Обслужване на едно гише“, така и при други инициативи по дигитализация на митническата дейност.

По време на форума Лъчезар Кръстев заяви, че Агенция „Митници“ участва в периода 2019-2022 г. в пилотен проект на DG TAXUD за създаване на митническата среда на ЕС за „Обслужване на едно гише“. Основната цел на проекта е да се рационализира електронният обмен на документи и информация, необходими за процеса на оформяне на стоките.

В ТД Митница Бургас:

СПАСЕНИ ОТ КОНТРАБАНДА 2940 АНТИЧНИ МОНЕТИ БЯХА ПРЕДАДЕНИ НА РЕПУБЛИКА ТУРЦИЯ

Задържани от митническите служители на Митнически пункт Капитан Андреево и спасени от контрабанден трафик 2940 антични монети бяха предадени на Република Турция.

Процедурата по предаване и приемане на културните ценности се състоя на 10 януари 2023 г. в Териториална дирекция Митница Бургас с подписването на тристранен протокол между представители на Агенция „Митници“, на Министерство на културата на Република България и на Министерство на културата и туризма на Република Турция.

Спасените контрабандни монети бяха предадени на Република Турция с подписване на тристранен протокол

Монетите са отнети в полза на държавата след приключило наказателно производство и влязла в сила присъда. Със заповед на директора на Агенция „Митници“ те се предоставят безвъзмездно на Министерство на културата съгласно чл.239, ал. 5 от Закона на митниците. Същевременно монетите се връщат на Република Турция в изпълнение на Споразумението между правителствата на Република България и Република Турция за забрана и предотвратяване на незаконния внос, износ и прехвърляне на правото на собственост на културни ценности (Решение № 937 от 15 ноември 2012 г. на Министерски съвет, в сила от 8 април 2013 г.).

Генералният консул на Република Турция в Бургас г-жа Сенем Гюзел бе гост на събитието. Участваха представители на Министерство на културата на Република България, на Министерство на културата и туризма на Република Турция, археолози от Истанбулски археологически музеи. Събитието предизвика и голям медиен интерес. Присъстваха журналисти от много български медии, както и пратеници на националната турска информационна агенция - Анадолска агенция.

Заместник-директорът на ТД Митница Бургас г-н Красимир Фучеджиев подчерта пред гостите доброто взаимодействие между Агенция „Митници“ и Министерство на културата, също и успешното сътрудничество между институциите на двете държави в борбата срещу незаконния трафик на културни ценности и тяхното опазване като наша обща цел. Той разкри подробности как са били открити монетите от митническите служители.

Античните монети са задържани на Митнически пункт Капитан Андреево на 12.06.2018 г. при митническа проверка на влизащ в България от Турция товарен автомобил, управляван от турски гражданин. По време на контролните действия митническите инспектори откриват в сандък с инструменти под шофьорската кабина три пластмасови бутилки, пълни с общо 2940 монети. За да бъде прикрито съдържанието на бутилките, те са били обвити с употребяван черен плат. В хода на разследването е установено, че шофьорът – турски

Г-жа Зейнеп Боз от турското Министерство на културата и туризма благодари на българските митнически служители за спасеното антично съкровище. Генералният консул на Република Турция в Бургас г-жа Сенем Гюзел /първата дама вляво/ също присъства на събитието.

гражданин с инициали М.Т. , е пренасял монетите към Западна Европа с търговска цел. Той е осъден на 3 години лишаване от свобода с 4-годишен изпитателен срок и глоба от 20 000 лева, с влязла в сила присъда.

Археологическата, нумизматична и оценителна експертиза по делото е установила, че всички монети са автентични. Общата им оценка в български лева за нуждите на съдебната система е 73 500 лв., но експертите ги определят като монетно съкровище с изключително висока историческа стойност.

Монетите са датирани от периода II-I век преди Христа. Те са колективна находка бронзови монети от античния град Амисос, днес град Самсун, разположен в източния Черноморски регион на Република Турция. На отделните монети са изобразени Зевс, богинята на победата Ника, богът на войната Арес, също Атина, Дионис и други божества.

Според експертизата монетите представляват движими културни ценности по смисъла на Закона за културното наследство с изключително висока научна и експозиционна стойност, но не са характерни за територията на Република България.

Тристранният протокол за предаване и приемане на спасените от контрабанда 2940 антични монети беше подписан от страна на Агенция „Митници“ от г-жа Соня Безиргянова – Николова, началник на сектор „Разпореждане с отнети и изоставени в полза на държавата стоки“ в ТД Митница Бургас. От страна на Министерство на културата протоколът подписа д-р Мария Арбова - Демирева, ръководител на Регионален инспекторат за опазване на културното наследство – Център за регионално планиране Бургас, Главна дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“ в Министерството на културата.

Протоколът за приемане на монетите от Република Турция подписаха г-жа Зейнеп Боз - директор на дирекция „Борба с незаконния трафик“, Министерство на културата и туризма на Република Турция и г-жа Бурчу Йоздемир - началник на отдел „Борба с международния трафик“, Министерство на културата и туризма на Република Турция.

Турските гости благодариха на българските митници и българските институции и посочиха, че отношенията между двете държави могат да бъдат за пример на всички за опазване на културното наследство в целия свят. С нескрито вълнение директорът на дирекция „Борба с незаконния трафик“ в Министерство на културата и туризма на Република Турция госпожа Зейнеп Боз изрази дълбока благодарност към тези български митнически служители – анонимни герои, които са задържали и спасили това монетно съкровище за поколенията.

Античното съкровище от 2940 бронзови монети е датирано от периода II-I век преди Христа с произход древния град Амисос, днес град Самсун, разположен в източния Черноморски регион на Република Турция.

МИТНИЧЕСКИ СЛУЖИТЕЛИ ПОСЕТИХА ДВЕ ОБУЧЕНИЯ ВЪВ ВЕЛИКОБРИТАНИЯ

Инспекторите получиха сертификати за извършване на проверки и претърсвания на плавателни съдове и за селекция и проверка на товари и експресни куриерски и пощенски пратки, превозвани с авиотранспорт

Митнически служители на Агенция „Митници“ взеха участие в две специализирани митнически обучения във Великобритания.

12 служители от отдел „Наркотици, оръжия и прекурсори“, дирекция „Митническо разузнаване и разследване" в Централно митническо управление и отдели "Борба с наркотрафика към ТД "Митница София" и ТД "Митница Русе" участваха в петдневно обучение в Лондон, насочено към селекция и проверка на товари и експресни куриерски и пощенски пратки, превозвани с въздушен транспорт. Курсът бе организиран от Британското посолство в София и Националната агенция за борба с престъпността във Великобритания /National Crime Agency – NCA/ – водещ правоприлагащ орган в Обединеното кралство по отношение борбата с организираната престъпност и трансграничната престъпност – в т.ч. незаконния трафик на наркотици и огнестрелни оръжия.

В рамките на обучението служителите на Агенция „Митници“ се информираха за структурата на звената, техните компетенции и методиката на работа на британските си колеги, отговарящи за контрола на карго и куриерски/пощенски пратки, превозвани с въздушен транспорт.

Служителите имаха възможност да се запознаят на място със системите за анализ и реалния процес по селекцията на рискови пратки и товари, след което посетиха някои от складовите бази и участваха в извършването на физическа проверка на предварително селектираните пратки и товари. В проверките бяха включени и митнически кучета, а по-късно българските митнически служители посетиха и един от тренировъчните центрове за обучение на митнически кучета, ситуиран на летище Хийтроу. Там имаха възможността да присъстват на задължителния ежегоден практически изпит по откриване на наркотични вещества, на който подлежат всички служебни кучета във Великобритания.

В края на март двама служители на ТД Митница Бургас и трима от ТД Митница Варна участваха в Ливърпул на шестдневно обучение по извършване на проверки и претърсвания на плавателни съдове. По време на практическото обучение служителите на Агенция „Митници“ се запознаха с основните места за укритие на борда на плавателните съдове, начините за отваряне и проверка на резервоари, електрически табла, климатични и други системи и съвместно с английските си колеги извършваха проверки в реални условия. В края на курса служителите получиха поименни сертификати за успешно преминатия курс, като организаторите остават отворени за бъдещи обучения.

ПРОВЕДЕ СЕ ОБУЧИТЕЛЕН СЕМИНАР ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ФАЛШИВИ СТОКИ

Митническите служители от Централно митническо управление и териториалните дирекции Бургас и Пловдив взеха участие в обучителен семинар за идентификация на фалшиви стоки, проведен на 21 и 22 февруари в Свиленград. Обучението бе организирано от "Турку, Таджер и Турку" съвместно с Международната асоциация за защита на интелектуалната собственост SNB - REACT, Амстердам.

Една от главните цели на семинара бе да даде на участниците необходимите познания, чрез които то лесно и точно да разпознават и различават оригиналните продукти, както и практически съвети, които да подпомогнат дейността по разкриване и задържане на фалшиви стоки. На семинара бяха представени обучителни презентации за 30 световноизвестни бранда.

В рамките на мероприятието организаторите посетиха МП Капитан Андреево, където на място имаха възможност да проследят процеса на щателен митнически контрол за установяване и задържането на стоки, нарушаващи права на интелектуална собственост и тяхното съхранение в митническия склад.

Началникът на МП Капитан Андреево Георги Господинов сподели, че на пункта през 2022 г са осъществени над 550 задържания, които представляват 80% от всички случаи на Агенция „Митници“. В резултат на това на пункта са установени близо 750 000 артикула, по-голяма част от които облекла, парфюми, спортни обувки, чанти, портмонета, колани, а от началото на тази година до момента задържаните фалшиви стоки са близо 180 000.

Всички стоки, за които има потвърждение, че са фалшиви се унищожават. През изминалата година за първи път бе осъществено унищожаване чрез рециклиране. По покана на организаторите на семинара, една от най-големите компании в България за оползотворяване на текстил представи пред участниците възможностите за рециклиране на фалшиви текстилни изделия. Управителят на "Турку, Таджер и Турку" ООД Анета Таджер презентира и възможностите за екологично оползотворяване на стъклените опаковки от задържаните фалшиви парфюми. Тя изрази благодарност към Агенция „Митници“ за доброто взаимодействие в търсене и намирането на добри и екологични решения като рециклирането на фалшиви стоки.

БЛАГОДАРСТВЕНИ ПИСМА

За изключителен принос в борбата с фалшивите стоки от името на Роналд Бром - директор на REACT, Европейската организация за борба с фалшиви стоки и адвокатска кантора „Турку, Таджер и Турку" управителят Анета Таджер на специална церемония връчи благодарствени писма на служителите от отдел „Административна взаимопомощ и закрила на интелектуалната собственост“ в Централно митническо управление, на ръководствата на ТД Митница Бургас и Пловдив, на началниците на МП Капитан Андреево и Лесово, както и на 80 митнически служители, които прилагат граничните мерки за защита върху интелектуалната собственост.

ГЕОРГИ ГОСПОДИНОВ, НАЧАЛНИК НА МП КАПИТАН АНДРЕЕВО: БЪЛГАРИЯ Е ВТОРА ПО ЗАДЪРЖАНЕ НА ФАЛШИВИ СТОКИ ОТ МИТНИЧЕСКИ СЛУЖИТЕЛИ

Георги Господинов е служител в Агенция „Митници“ на Република България повече от 10 години. От 2021 г. той е началник на Митнически пункт Капитан Андреево на турско-българската граница, който се смята за най-големия сухопътен пункт в Европа. Има диплома по „Публична администрация“. Магистърската му степен по национална сигурност със специалност „Същност на митническия контрол на граничните контролно-пропускателни пунктове“ му позволява да си поставя високи цели и да постига значителни резултати на сегашната си позиция в борбата с фалшификациите, контрабандата и касовия контрол.

Г-н Господинов какви са резултатите на МП Капитан Андреево, свързани с предотвратяване на нарушения на права върху интелектуалната собственост?

Резултатите на МП Капитан Андреево са значителни. За първите три месеца на 2023 година са задържани при 73 случая над 360 000 артикула, по-голяма част от които облекла, парфюми, спортни обувки, чанти, портмонета, колани, с лога на световноизвестни търговски марки.

През 2022 година са осъществени над 550 задържания, които представляват 80% от всички случаи на Агенция „Митници“. В резултат на това на пункта са установени близо 750 000 артикула.

За тези резултати получихте и признание от една от най-големите организации, която обединява притежатели на търговски марки– SNB – REACT?

Да, в тази организация членуват над 300 притежатели на права на интелектуална собственост, включващи търговски марки от целия свят. По тяхната статистика*, на база данните за резултати от митническите задържания в цял свят, които се базират, както на официалните данни от съответните митнически служби, така и на задържанията, осъществени за членовете на организацията, МП Капитан Андреево през 2022 г. е на второ място сред топ 10 гранични пункта в света по предотвратяване на случаи на задържани пратки със стоки, за които правопритежателите са установили, че са фалшиви. Отново според класацията на SNB – REACT, страната ни се нарежда на второ място сред топ 15 на страните, в които митническите служители имат най-голям дял при задържането на фалшиви стоки, като пред нашата страна е само Германия. Класацията отразява реално свършената работа от митническите служители на МП Капитан Андреево, които ежедневно предотвратяват опити да бъдат доставени фалшиви стоки, както на българския пазар, така и в другите страни членки на Европейския съюз.

Къде най-често се откриват фалшиви стоки ?

Основно са регистрирани фалшиви стоки в товарни превозни средства. По-малко са случаите, които са на пътническия трафик. Това е така заради активната ни работа, в резултат на която успяхме да пресечем голяма част от тази тенденция да се превозват стоки, имитации на известни марки в леки коли, автобуси и микробуси, а след това да се събират на големи количества след като минат границата.

Т.е. има промяна в тенденциите ?

Лицата, ангажирани с тази незаконна дейност следят стриктно нашите действия и се опитват да отгатнат каква ще бъде степента на контрол при конкретен превоз. Тенденциите се влияят именно от това. Например се използват леки автомобили и автобуси и след преминаване на границата, стоките се събират на големи количества. Също така се използват вериги на доставки, с товарни автомобили, в които не са констатирани нарушения и не са били считани за рискови. Честа практика е пренасянето на опаковки, етиките и други артикули, отделно от същинския продукт. След като бъдат въведени на територията на ЕС биват пришивани и монтирани към продукта.

**** Класацията на SNB – REACT – организация, която обединява над 300 притежатели на търговски марки, се базира на данни за марки на техните членове.***

Как постигате тези резултати при разкриването на фалшиви стоки?

Безспорно, работата на колегите в Централно митническо управление допринася много за постигането на резултати в борбата с фалшиви стоки. Изключително висока е степента на сработили рискови профили по които сме осъществили задържане на стоки в съответствие разпоредбите на Регламент 608/2013. Разбира се, важен е и локалния анализ на риска, извършван от колегите на трасе. Едно от нещата, което прави впечатление на митническите служители, когато отворят товарен камион, където има декларирани например, текстилни изделия, ако стоката е предназначена за големи, сериозни марки, то тя не трябва да бъде опакована по хаотичен начин, разхвърляна и в неиздържани опаковки, т.е. в чували и денкове. До проверки се стига и на база осъществения документен контрол.

Процесът по установяване на стоки, нарушаващи права върху интелектуална собственост отнема много човешки ресурс. Най-често „фалшивите стоки" са в средата на товарното помещение, което означава, че трябва да бъде разтоварена цялата композиция. Заедно с проверките за фалшиви стоки, често се появяват съмнения и за контрабандни стоки и вещи.

Безспорно е необходим опит при различаването на артикулите, които са имитации на търговски марки и оригиналните. Според Вас митническите служители на МП Капитан Андреево имат ли този опит?

Да, мога смело да кажа, че нашата успеваемост по разпознаване на фалшиви стоки е между 90% и 95%, но същевременно трябва да отбележа, че разпознаването на фалшификатите става все по-трудно понеже стоките, които се фалшифицират стават по-близки до оригинала и тяхното качество става все по-високо. Някои стоки реално се доближават до качеството на оригиналните продукти, но те не са произведени по стандартите на оригинала. Затова митническите служители участват в семинари за идентификация на фалшиви стоки, организирани от притежателите на търговските марки с цел да натрупат необходимите познания, чрез които лесно и точно да разпознават и различават оригиналните продукти. Получават практически съвети, които да подпомогнат дейността им по разкриване и задържане на фалшиви стоки.

Какви са предизвикателствата при разкриване на фалшиви стоки през 2023-та?

Фалшивите стоки не само целят да заблудят и да измамят потребителите, но понякога те могат да застрашават нашето здраве и безопасност. Затова едно от предизвикателствата през тази година е да спрем такива стоки още на границата и през 2023 г. в тази връзка България ще участва в няколко международни операции. С анализите, които имаме и събраната информация разширяваме кръга със стоки от битовата химия, авточастите, лекарствата. Това са новите предизвикателства пред нас. През тази година на МП Капитан Андреево са задържани и над 45 тона фалшиви перилни препарати.

Участвахте в редица международни семинари, в които освен, че представихте работата на митническите служители на най-големия сухопътен пункт в Европа, какво е новото, което научихте?

Участвах на няколко семинара и през миналата и в началото на тази година, защото считам, че е много важно сътрудничеството с външни партньорски служби и други държави членки, включително и с бизнеса. На семинар в Букурещ, организиран от американското посолство темата бе борбата с престъпленията срещу интелектуалната собственост. Участваха както представители на митническите и полицейски служби, така и представители на съдебната власт и други правоохранителни органи. Важно е сътрудничеството между всички служби и цялата законова процедура, когато има констатирано престъпление да върви гладко, за да не се окаже в един момент, че е регистрирано нарушение, задържани са стоки и лица, а в крайна сметка не се стигнало до осъдителни присъди или отнемането на тези стоки. Има разлика в различните държави и идеята е да има уеднаквяване на практиките с цел по-добри резултати. Когато се прилага Регламент 608/2013 всички държави действат еднакво, но когато става дума за престъпления и се образува досъдебно производство практиката навсякъде е различна.

На един от семинарите в Аликанте, в централата на службата на Европейския съюз за интелектуална собственост, бе презентиран новият портал IP Enforcement Portal, нов продукт, който е иновативен и ще може да се използва и на смартфон. Служителите на трасе ще могат да проверяват в реално време дали дадена стока е регистрирана в Европейския съюз и е подадено заявление за намеса от митническите органи, както и да въвеждат задържанията, снимки и друга информация директно на трасето от смарт устройството. Информацията ще се актуализира от правопритежателя на търговската марка на база подадени заявления, ще се качват снимки, ще бъдат давани съвети как да бъде различен дадена търговска марка, дизайн или патент.

Какво се случва със задържаните стоки, за които притежателят на марката е потвърдил, че са имитация?

Фалшивите стоки се унищожават от правопритежателите под митнически контрол. България е една от европейските страни, която от края на миналата година провежда процедури по рециклиране на задържаните фалшиви стоки при унищожаване. Рециклирането отново се извършва под митнически контрол. Вече се проведоха доста процедури по унищожаване на стоки чрез рециклиране, като основния тип стока са текстил и текстилни изделия. Към момента се търсят варианти за рециклиране на друг често задържан тип продукт – парфюми и тоалетни води.

АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“ БЕ ДОМАКИН НА СЕМИНАР ЗА БОРБА С ФАЛШИВИТЕ И НЕЗАКОННИ ПРОДУКТИ ЗА РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА

В периода 03.04-06.04.2023 г. Агенция „Митници“ бе домакин на оперативен семинар за борба с фалшивите и незаконни продукти за растителна защита. Лектори на семинара, организиран от Асоциация Растителнозащитна Индустрия България (АРИБ), бяха водещи чуждестранни експерти в областта на разработването на иновативни и устойчиви технологии за растителна защита. Над 50 митнически служители преминаха през лекционен и практически курс на обучение в Националния учебен център в София, в ТД Митница Варна, както и на МП Капитан Андреево.

Семинарът в София беше открит от заместник-директора на Агенция „Митници“ г-н Пламен Павлов, който подчерта значимостта на обучението за служителите, ангажирани в митническия контрол на външните граници на ЕС. Той приветства инициативата, която е пример за добро взаимодействие с неправителствения и частния сектор в полза на околната среда, здравето и сигурността на българските и европейските граждани.

Представителите на АРИБ, FMC и Syngenta подчертаха щетите, които незаконните пестициди могат да имат върху здравето на земеделските производители, отглежданите култури, околната среда и вредите за националната икономика, както и значението на сътрудничеството между компетентните власти и частния сектор, за да бъдат действията срещу нелегалните продукти по-ефективни.

Анализ на риска, нови техники за целеви проверки и разграничаване на истински от фалшиви пестициди, конкретни последователни стъпки при съмнение за незаконни пратки бяха част от темите на презентациите, представени на семинара с практическа насоченост за противодействие срещу нелегалните продукти за растителна защита.

Митническите служители, взели участие в оперативния семинар, получиха сертификат от ор-

На МП Капитан Андреево се проведе обучение на терен

ганизаторите, които останаха впечатлени от активното отношение и ползотворните дискусии във връзка със споделените практики как с по-малко усилия да се осъществява по-ефективен контрол.

Обменът на информация с митническите служители подпомага ефективните действия за предотвратяване на вноса на нелегални пестициди още на границата. Активното обучение и прилагането на актуални знания и умения в практиката спомага за справяне с нарастващия проблем с разпространението им в България и Европа. Това също така ще допринесе за постигане на целите на Зелената сделка на ЕС и стратегията „От фермата до трапезата“ чрез възпрепятстване навлизането на незаконни пестициди на територията на ЕС, стана ясно още по време на семинара.

Нели Йорданова,

генерален директор на Асоциация Растителнозащитна Индустрия (АРИБ) коментира защо е важно обучението.

„Преди години не се обръщаше толкова внимание на продуктите за растителна защита и на рисковете, които крият. Сега имаме специални обучения, които провеждаме и с компетентните органи, и със земеделските производители. В резултат на тези кампании за по-широка осведоменост стигнахме до по-добро разбиране за възможните щети и рискове, както и начините за откриване на нелегални пратки“, заявява Йорданова.

При нелегалната търговия не се плащат данъци, което естествено води до предлагането на тези препарати на по-ниски цени, отколкото законните продукти.

„От АРИБ организираме обучения с участие на Европейската асоциация за растителна защита и се дават конкретни примери как точно са защитени оригиналните продукти, какви са тънките разлики между нелегален продукт или фалшив продукт“, разказва Йорданова. „Има ключови думи, които да насочват вниманието на контролните органи, че това може да бъде подозрителна пратка и внос. В транспортните документи често са посочени перилни препарати или с общото наименование химически продукти. А за всяка пратка трябва да бъде точно упоменато какво е съдържанието, както и изискванията как да бъде транспортирана, съхранявана и т.н.“, допълва Нели Йорданова и подчертава, че от изключителна важност е доброто взаимодействие.

МИТНИЧЕСКИ КОНТРОЛ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА

При осъществяване на контрол на паричните средства, митническите органи в България прилагат европейски и национални изисквания. От месец юни 2021 г. се прилага Регламент (ЕС) 2018/1672 относно контрола на паричните средства, които се внасят в Съюза или се изнасят от него, както и Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/776 на Комисията, който изяснява техническите правила за обмен на информация и утвърждава образците на формулярите, използвани от държавите членки на ЕС.

В българското законодателство, основните нормативни изисквания са разписани във Валутния закон и Наредбата към него. Без съмнение, обаче, следва да се вземат предвид и компетенциите и правомощията на митническите органи, посочени в Закона за митниците, както и други законови изисквания, касаещи контрола на паричните средства въведени в Наказателния кодекс, Закона за мерките срещу изпирането на пари и Правилника за прилагането му, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и т.н.

Най-общо казано, лицата, пренасящи парични средства в размер на 10 000 евро или повече са задължени да представят пред митническите органи попълнен формуляр на Декларация за паричните средства, когато влизат в ЕС или излизат от него.

При движение в рамките на ЕС, прагът за деклариране е същия – 10 000 евро или повече, като в този случай декларация се представя при поискване от страна на митническите органи.

На контрол подлежат и парични средства в размер по-нисък от прага за деклариране, за които има подозрение, че са свързани с престъпна дейност. Опитите да бъдат избегнати формалностите и деклариране на суми по-малки от 10 000 евро, остават в обхвата на осъществявания от митническите органи контрол.

През последните 2 години се наблюдава сериозен ръст на случаите, при които митническите органи установяват неспазване на задължението за деклариране на парични средства. Статистиката показва, че през 2022 г. българските митнически органи са установили, пренасяни през границата на страната парични средства, недекларирани по надлежния ред в общо 134 случая, а откритите парични средства са с равностойност 43 141 297 лева. Това означава, че през 2022 г. са били открити парични средства в размер почти 2 пъти по-голям от сумата на установените парични средства през 2021 г.

За сравнение в периода януари – декември 2021 г. са били открити 21 802 211 лева, което беше рекорд и надминаваше сумата на установените парични средства общо в предходните пет години (2016 - 2020 г.).

През първото тримесечие на 2023 година откритите недекларирани парични средства са с равностойност 19 789 159,37 лв. в 50 случая.

Най-често откриваната валута е евро, като след нея се нареждат паундите. През 2022 г. митническите служители установяват случаи на недекларирани британски, шотландски и ирландски паунди. Зачестяват и случаите, свързани с валути на скандинавските държави, както и с украински гривни, с които по всяка вероятност са свързани новите заплахи.

САНКЦИИ

Прилаганите към момента санкции при неизпълнение на задължението за деклариране на парични средства са разписани във Валутни закон и в Наказателни кодекс, в зависимост от стойността на пренасяните парични средства.

Валутният закон определя глобата при административните нарушения. При недекларирание на парични средства на външна за ЕС граница се налага глоба в размер на една пета или 20% от стойността на откритите парични средства. Ако паричните средства са били укрити по специален начин с особено умение; със специални технически средства или пък не са били открити на обичайните места, глобата е в размер на една четвърт или 25 % от стойността на недекларираните парични средства.

Допълнителният национален контрол по отношение на движението на парични средства в рамките на Съюза е въведен в съответствие с основните свободи на Съюза, по-специално с членове 63 и 65 от Договора за функционирането на Европейския съюз. В тази връзка и предвидените санкции са по-леки. При неизпълнение на задължението за деклариране на парични средства при поискване от страна на митническите органи се налага глоба в размер от 1 000 до 3 000 лева.

В обхвата на престъпление по чл. 251 от Наказателния кодекс попадат случаите, при които стойността на пренасяните парични средства е в размер на 140 минимални работни заплати. В момента, минималната работна заплата в България е 780 лева, което означава, че границата за определяне на даден случай за престъпление е 109 200 лева. При установяване на недекларирани парични средства над тази равностойност се образува досъдебно производство. Митническите органи имат правомощия за разследване на този състав на престъпление под надзора на Прокуратурата, когато паричните средства са недекларирани. Предвиденото наказание е лишаване от свобода до пет години или глоба в размер на една пета

(20 %) от стойността на откритите парични средства.

Въпреки предвидения престъпен състав при недеклариране на парични средства с Регламент (ЕС) 2018/1672 относно контрола на паричните средства, които се внасят в Съюза или се изнасят от него се акцентира провеждането на разследвания свързани с установяване на характера на паричните средства, като основната цел залегнала в него е свързана с изпълнявания контрол, което е задължително за митническата администрация, с цел едновременно с това да се направи преценка дали укриването и недекларирането на паричните средства е било умишлено, за да се прикрие произходът им. В Регламента се разделят паричните средства на две – придружени парични средства и непридружени парични средства. Придружени с лице и непридружени карго - пощенски пратки, карго пратки, контейнери . При непридружени парични средства митническите органи могат да изискат подаване на декларация за оповестяване на непридружените парични средства от получател или изпращач.

В съответствие с разпоредбите на чл. 7 от посочения Регламент, митническите органи могат временно да задържат парични средства, когато задължението за деклариране или за оповестяване на паричните средства не е било изпълнено и когато има признаци за престъпна дейност, независимо от размера на паричните средства и независимо дали са придружени или непридружени. По този начин се преодолява трудността да се действа, след като паричните средства са напуснали граничния пункт на влизане или излизане и се определя срок, в който други компетентни органи трябва да установят дали са налице основания за последваща намеса, като разследвания или задържане на паричните средства на основание на други правни инструменти. Срокът на временно задържане е строго ограничен до времето, необходимо на компетентните органи да установят дали обстоятелствата по случая оправдават по-нататъшно задържане и не може да надхвърли 30 дни. След като компетентните органи извършат задълбочена оценка на необходимостта и пропорционалността на по-нататъшно временно задържане, те могат да вземат решение за удължаване на срока на временно задържане най-много до 90 дни. Ако в рамките на този срок не се вземе решение за по-нататъшно задържане на паричните средства или ако се вземе решение, че обстоятелствата по случая не оправдават тяхното по-нататъшно задържане, паричните средства незабавно се връщат на лицето, от което са задържани.

Директорът на Агенция „Митници“ Павел Герински беше презентатор на организирания от Посолството на Обединеното кралство в България семинар на високо равнище за справяне с незаконното финансиране и прането на пари. В семинара, който се проведе на 15 февруари 2023 г. и бе открит от посланик Робърт Диксън, участваха експерти с цел насърчаване на по-тясното сътрудничество, обмен на добри практики и посочване на предимствата на подхода на Обединеното кралство в борбата с незаконното финансиране. Специално внимание беше обърнато на установените от митнически служители големи суми недекларирани пари в брой.

В Регламент (ЕС) 2018/1672 ясно е посочено, че той предвижда система за контрол по отношение на паричните средства, които се внасят в Съюза или се изнасят от него, която да допълни правната уредба за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, установена в Директива (ЕС) 2015/849.

Именно с цел правилното приложение на Регламента се поставя и предизвикателството пред митническата администрация за промяна на националноправната уредба свързана с контрола при пренасяне на парични средства в брой от и за трета страна и от и за държава членка, които напълно да съответстват на целта, заложена в Регламента и да бъдат ефективни и възпиращи.

Агенция „Митници“ работи усилено в тази насока. Предприети са някои действия, с които да бъдат адресирани недостатъците и проблемите. Предложени са изменения във Валутния закон, който да въведе всички нови дефиниции и правомощия от европейското законодателство. Предложено е митническите органи да могат да задържат временно парични средства, за които има съмнения за връзка с незаконни дейности не само на външната но и на вътрешна за ЕС граница и на обсъждане са и промени в Наказателния кодекс.

Дирекция „Митническо разузнаване и разследване“

Рекордна сума, установявана на българска граница е открита на МП Капитан Андреево в края на месец май 2022 г. При извършена проверка на автобус с турска регистрация, пътуващ от Румъния през България за Турция, на четири различни места в превозното средство са открити общо 40 пакета с евро-банкноти. Общото количество на откритата недекларирана валута е 1 610 870 евро с равностойност 3 150 589 лева.

Две седмици по-късно, на 11.06.2022 г., отново на МП Капитан Андреево, митнически служители откриват недекларирана валута в размер на 1 000 285 евро с левова равностойност над 1 950 000 лева. Парите са били укрити в специално изграден тайник около задната дясна гума на автобус, пътуващ от Германия през България за Турция.

Рекордна сума недекларирани парични средства е открита и от митническите служители на МП Лесово през месец ноември в товарен автомобил, управляван от турски гражданин. Превозното средство е пътувало без товар по маршрут от Нидерландия към Турция. Валутата в размер на 1 015 270 евро с левова равностойност 1 985 695 лева е била укрита във фабрични кухини около агрегата на хладилното полуремарке.

Последният рекорден случай на недекларирана валута е от 23.03.2023 г. отново на МП Капитан Андреево където митническите служители разкриха 1 562 865 евро недекларирана валута с левова равностойност 3 056 698 лева. На МП Капитан Андреево е селектиран за щателна митническа проверка лек автомобил BMW с румънска регистрация. Водачът-турски гражданин, пътувал със съпругата и 18-месечното им бебе от Румъния през България за Турция. Пред митническите органи те заявили, че не пренасят акцизни стоки, стоки с търговски характер, валута или благородни метали и изделия от тях. При извършване на проверката митническите инспектори установяват укрити под предните седалки и между предната и задната седалки осем полиетиленови плика, съдържащи еврови банкноти с различен номинал.

АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“ ВЪВЕДЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ ФАЗА 4.0 НА СИСТЕМАТА ЗА ДВИЖЕНИЕ И КОНТРОЛ НА АКЦИЗНИ СТОКИ (EMCS)

На 13.02.2023 г. Агенция „Митници“ въведе в експлоатация фаза 4.0 на Системата за движение и контрол на акцизни стоки (EMCS), която се използва понастоящем за движението на акцизни стоки под режим отложено плащане на акциз и същата вече обхваща и движението на акцизни стоки, които са освободени за потребление на територията на една държава членка и се движат към територията на друга държава членка с цел да бъдат доставени там за търговски цели. Използването на тази компютърна система значително опростява мониторинга на такива движения и осигурява правилното функциониране на вътрешния пазар.

От 13.02.2023 г. е отменен Регламент (ЕО) № 684/2009 на Комисията от 24 юли 2009 година за прилагане на Директива 2008/118/ЕО на Съвета по отношение на компютризираните процедури за движението на акцизни стоки под режим отложено плащане на акциз и се прилагат следните два регламента:

Делегиран регламент (ЕС) 2022/1636 на Комисията от 5 юли 2022 година за допълнение на Директива (ЕС) 2020/262 на Съвета чрез установяване на структурата и съдържанието на документите, които се разменят в контекста на движението на акцизни стоки, и за определяне на праг за загубите, дължащи се на естеството на стоките– публикуван в Официален вестник на Европейския съюз L 247/2/23.09.2022 г. и Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1637 на Комисията от 5 юли 2022 година за определяне на правилата за прилагане на Директива (ЕС) 2020/262 на Съвета по отношение на използването на документи в контекста на движението на акцизни стоки под режим отложено плащане на акциз и на движението на акцизни стоки след освобождаване за потребление и за установяване на формуляра, който да се използва за удостоверението за освобождаване.

С Делегиран регламент (ЕС) 2022/1636 се определят:

- структурата и съдържанието на електронните административни документи (еАД), които се обменят чрез EMCS, както и документите, които трябва да бъдат използвани при аварийна процедура;
- структурата и съдържанието на електронните опростени административни документи (е-ОАД), които се обменят чрез EMCS, както и документите, които трябва да бъдат използвани при аварийна процедура;
- структурата и съдържанието на съобщенията, които се разменят при анулиране, при промяна мястото на получаване и при разделяне на движението.

С цел да се осигури еднаквото третиране на частичните загуби в рамките на целия съюз е определен общ праг за частична загуба за обработените тютюневи изделия. Предвид по-специално естеството на продуктите, техните физически и химически характеристики и съществуващите национални прагове, общият праг за частична загуба за обработения тютюн е определен в размер на 0%.

С Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1637 са определени правилата и процедурите за размяна на е-АД и е-ОАД чрез компютърната система. С регламента е отменен Регламент (ЕО) № 31/96 и е утвърден образец на формуляра, който трябва да се използва за удостоверението за освобождаване по член 12, параграф 1 от Директива (ЕС) 2020/262.

На Е-Портала на Агенция „Митници“ в меню „Документи“/„Актуални документи“ в секция „Българска акцизна централизирана информационна система (БАЦИС)“ е публикувана информация, документация и спецификации, касаещи фаза 4.0 на EMCS.

Във връзка с въвеждане на фаза 4.0 на EMCS следва да се има предвид следното:

- С Фаза 4.0 на EMCS се въвеждат нови регистрации за лицата, които имат право да получават/изпращат акцизни стоки, освободени за потребление на територията на Европейския съюз, респективно на територията на България, както следва:
  - сертифициран изпращач (чл. 76ж от ЗАДС);
  - сертифициран получател (чл. 76у от ЗАДС);
  - временно сертифициран изпращач (чл. 76х от ЗАДС);
  - временно сертифициран получател (чл. 76ц от ЗАДС).
- За целите на подаване на *регистриран електронен опростен административен документ* в модул EMCS на БАЦИС полученият акцизен номер от съответното регистрирано лице следва да се добави в регистрацията на електронния подпис на икономическия оператор, като с въвеждане на Фаза 4.0 на EMCS ще бъде създаден нов профил за достъп до системите на БАЦИС: БАЦИС е-АД (отложено плащане акцизи)/еОАД (платен акциз).
- Разпоредбите относно реда за движение на ак-

цизни стоки по чл. 76а, 76б и 76в *се прилагат до 12 февруари 2023 г. включително,* като започналите до този срок движения на акцизни стоки се приключват по същия ред.

Гърция, Нидерландия и Северна Ирландия не са готови с въвеждането на фаза 4.0 на EMCS от 13.02.2023 г. и движенията на акцизни стоки, освободени за потребление, няма да бъдат регистрирани в нея. В тази връзка следва да се предприемат следните действия:

- В случай на изпращане на акцизни стоки, освободени за потребление на територията на България, до горепосочените три държави членки, изпращачът подава проект на електронен опростен административен документ в модул EMCS на БАЦИС. След получаване на информация в компетентната териториална дирекция за получаване на стоката от получателя в другата държава членка подаденият електронен опростен административен документ, при условие че са спазени нормативните изисквания, ще бъде приключен ръчно от компетентната териториална дирекция съобразно информацията от съобщението за получаване.
- В случай че получател в България възнамерява да получи акцизни стоки, освободени за потребление в горепосочените три държави членки, то при получаването на стоката, която ще се транспортира с документи по аварийна процедура, подава в компетентната териториална дирекция данните от съобщението за получаване, които ще бъдат изпратени на държавата членка на изпращане, при спазване на нормативните изисквания.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД
АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“
www.customs.bg
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Фаза 4.0 на Системата за движение и контрол на акцизни стоки (EMCS) е разработена с в рамките на Дейност 4 - „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на Агенция „Митници“ по отношение на Система за движение и контрол на акцизни стоки (EMCS) Phase 4 и Система за обмен на акцизни данни (SEED) върху Cloud архитектура на проект „Надграждане на основните системи на Агенция „Митници“ за предоставяне на данни и услуги – БИМИС (фаза 3)“

ОСНОВНИ МОМЕНТИ В ИЗМЕНЕНИЯТА В РАЗПОРЕДБИТЕ НА ЗАКОНА ЗА АКЦИЗИТЕ И ДАНЪЧНИТЕ СКЛАДОВЕ В СИЛА ОТ 13.02.2023 Г.

Считано от 13 февруари 2023 г. са в сила разпоредби на Закона за акцизите и данъчните складове, ДВ бр. 12 от 11.02.2022 г., Закон за изменение и допълнение на ЗАДС, с които са въведени определения и **ред за регистрация** на следните лица:

- **сертифициран изпращач** по смисъла на чл. 4, т. 67 от ЗАДС - лице, което при определени условия има право да изпраща акцизни стоки, освободени за потребление на територията на страната, до територията на друга държава членка. Регистрацията на сертифицирания изпращач се извършва съгласно условията и реда на чл. 76с от ЗАДС;
- **временно сертифициран изпращач** по смисъла на чл. 4, т. 68 от ЗАДС - лице, което при определени условия в рамките на двумесечен период има право да изпраща еднократно определено количество акцизни стоки, освободени за потребление на територията на страната, до територията на друга държава членка. Регистрацията на временно сертифицирания изпращач се извършва съгласно условията и реда на чл. 76х от ЗАДС;
- **сертифициран получател** по смисъла на в чл. 4, т. 69 от ЗАДС - лице, което при определени условия има право да получава на територията на страната акцизни стоки, които са освободени за потребление на територията на друга държава членка. Регистрацията на сертифицирания получател се извършва съгласно условията и реда на чл. 76у от ЗАДС;
- **временно сертифициран получател** по смисъла на чл. 4, т. 70 от ЗАДС - лице, което при определени условия в рамките на двумесечен период има право да получава еднократно определено количество акцизни стоки, освободени за потребление на територията на друга държава членка, до територията на страната. Регистрацията на временно сертифицирания получател се извършва съгласно условията и реда на чл. 76ц от ЗАДС;

Създадена е нормативна възможност лицензираните складодържатели и регистрираните изпращачи да действат като сертифицирани изпращачи, както и лицензираните складодържатели и регистрираните получатели да действат като сертифицирани получатели.

Редът за **регистрация** на сертифициран изпращач и сертифициран получател е посочен съответно в раздел Раздел XI и Раздел XII на Глава четвърта „а" на ЗАДС. За получаването на съответната регистрация лицата следва да подадат искане до директора на териториалната дирекция по седалище и адрес на управление на лицето. Искането за всяка конкретна регистрация се подава по образец, определен в ППЗАДС. Искането може да се подаде на хартиен носител или електронно.

За да заяви електронна услуга, лицето следва да разполага с валиден квалифициран електронен подпис съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО и Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.

С обнародвания в ДВ бр. 12 от 11.02.2022 г. Закон за изменение и допълнение на ЗАДС, в сила от 13.02.2023 г., е регламентирано **движението на акцизни стоки, освободени за потребление на територията на Съюза** (в разпоредбите на чл. 76ж - чл. 76р от ЗАДС), като движението е разделено на:

- Движение на акцизни стоки, освободени за потребление на територията на страната, които се транспортират за търговски цели до територията на друга държава членка с електронен опростен административен документ, съгласно разпоредбите на **чл. 76ж от ЗАДС;**
- Движение на акцизни стоки, освободени за потребление на територията на друга държава членка, които ще се получат на територията на страната с електронен опростен административен документ, съгласно разпоредбите на **чл. 76з от ЗАДС.**

Компютърната система, която се използва понастоящем за движението на акцизни стоки под режим отложено плащане на акциз, от 13.02.2023 г. обхваща и движението на акцизни стоки, които са освободени за потребление на територията на една държава членка и се движат към територията на друга държава членка с цел да бъдат доставени там за търговски цели. Обхватът на акцизните стоки, за които се използва компютърната система за движение под режим отложено плащане на акциз между държавите членки и акцизните стоки, за които се използва компютърната система, при движение между държавите членки на освободени за потребление акцизни стоки, съвпадат.

- **Изпращане и получаване на акцизни стоки от и до територията на страната, които в държавата членка на изпращане или получаване не се облагат с акциз,** съгласно разпоредбите на чл. 76к и чл. 76л от ЗАДС.

В случаите по **чл. 76к от ЗАДС** стоките се придружават от търговски документ (фактура, документ за доставка, транспортен документ и други), съдържащ реквизитите на електронен опростен административен документ, който се предоставя на лицето, превозващо стоките.

В случаите по **чл. 76л от ЗАДС** при движението на акцизните стоки същите се придружават от уведомлението по ал. 1, т. 1 от същия член и от документ, издаден от директора на компетентната териториална дирекция, удостоверяващ, че:

1. размерът на акциза за стоките, които ще бъдат получени, е заплатен, обезпечен, или

2. за посочените в уведомлението акцизни стоки се прилага акцизна ставка 0 лева.

В допълнение за прилагането на акцизната ставка, посочена в чл. 33а, ал. 1 от ЗАДС за смазочни масла с кодове по КН от 2710 19 71 до 2710 19 93 и други смазочни масла, включени в код по КН 2710 19 99, както и за смазочните препарати и препаратите за омасляване с код по КН 3403, когато се въвеждат на територията на страната, от 13.02.2023 г. се прилага редът за получаване на акцизни стоки, регламентиран в чл. 76л от ЗАДС.

Следва да имате предвид, че горепосочените движения на акцизни стоки по реда на чл. 76к и чл. 76л от ЗАДС обхващат случаите на движение на акцизни стоки, за които на територията на страната са създадени национални кодове за акцизни стоки, посочени в Приложение № 7у и № 7ц от Правилника за прилагане на Закона за акцизите и данъчните складове (ППЗАДС).

С оглед § 32 от Закона за изменение и допълнение на ЗАДС, обнародван в ДВ бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 01.01.2023 г., разпоредбите относно реда за движение на акцизни стоки по чл. 76а, 76б и 76в се прилагат до 12 февруари 2023 г. включително, като започналите до този срок движения на акцизни стоки се приключват по същия ред.

Повече материали по темата „Акцизна дейност" можете да намерите ТУК.

АНАЛИЗ НА ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ НА ВАС ПО ЧЛ. 126 ОТ ЗАКОНА ЗА АКЦИЗИТЕ И ДАНЪЧНИТЕ СКЛАДОВЕ

Върховният административен съд (ВАС) излезе с тълкувателно решение, че субект на отговорността по чл. 126 от Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС) може да бъде всяко лице независимо от регистрацията по този закон. Подобно решение беше необходимо поради противоречива съдебна практика по чл. 126 от ЗАДС, който посочва:

"Чл. 126. (1)На лице, което държи, предлага, продава или превозва акцизни стоки без данъчен документ по този закон или фактура, или митническа декларация, или придружителен административен документ/електронен административен документ или документ на хартиен носител, когато компютърната система не работи, или търговски документ по чл. 73б, ал. 16 или друг документ, удостоверяващ плащането, начисляването или обезпечаването на акциза, се налага…..:

(2) Наказанията по ал. 1 се налагат и на лице, което държи, превозва, претоварва или доставя/получава акцизни стоки в нарушение на забраните и изискванията за данъчните и другите документи по чл. 101в, ал. 1, 2, 3 или 5.

(3) Наказанията по ал. 2 не се налагат при липсващи документи по чл. 101в, ал. 5, т. 2 или липсваща заверка по чл. 101в, ал. 7, ако са изпълнени едновременно следните условия:…"

Тълкувателното решение има за цел да даде отговор на въпроса:

„Кой е субектът на отговорността по чл. 126 от Закона за акцизите и данъчните складове?

1. Лицата, които са регистрирани производители или складодържатели, или

2. Всяко лице, независимо от регистрацията."

С текста на чл. 126, ал. 1 от ЗАДС, законодателят е предвидил на лице, което държи, предлага, продава или превозва акцизни стоки без данъчен документ по този закон или фактура, или митническа декларация, или придружителен административен документ/електронен административен документ или документ на хартиен носител, когато компютърната система не работи, или друг документ, удостоверяващ плащането, начисляването

или обезпечаването на акциза, да се наложи:

1. глоба в двойния размер на дължимия акциз, но не по-малко от 1000 лв., а при повторно нарушение - не по-малко от 2000 лв. - за физическите лица;

2. имуществена санкция в двойния размер на дължимия акциз, но не по-малко от 2000 лв., а при повторно нарушение - не по-малко от 4000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

Следователно, законодателят е целял да създаде правна норма, с която да ангажира административнонаказателната отговорност както на физическите, така и на юридическите лица.

От анализа на посочения текст, следва извод, че за осъществяване на състава на това нарушение, законодателят не е въвел специфично изискване или категория относно адресатите на отговорността, т.е. всяко едно лице, може да бъде отговорно, ако се констатира, че извършва някое от описаните в нормата на чл. 126 от ЗАДС изпълнителни деяния. Мотиви в тази насока се извеждат от факта, че законодателят е предвидил както налагането на глоба на физическите лица, така и налагането на санкция на юридическите лица и едноличните търговци. Не може да се подкрепи тълкуване в по-

сока, че административнонаказателно отговорно за нарушение на чл. 126 от ЗАДС, може да бъде само регистрирано по реда на ЗАДС, тъй като на регистрация по този закон подлежат само юридическите лица и едноличните търговци. Физическо лице не може да се регистрира по ЗАДС и съответно от него не може да се изисква да издава документи по този закон, но в случай че то извършва някое от изпълнителните деяния, визирани в хипотезата на чл. 126 от ЗАДС, подобно тълкуване, няма да съответства с целта на законодателя, тъй като физическото лице би останало ненаказано.

За да обосновем горното тълкуване, нужно е да се посочи кои са регистрираните субекти по реда на ЗАДС и съответните изисквания към тях.

На първо място, на регистрация по реда на ЗАДС подлежат ***лицензираните складодържатели.*** Това понятие има легална дефиниция в текста на чл. 4, т. 2 от ЗАДС, според който това са лица, които са получили лиценз да произвеждат и/или складират, да получават и изпращат акцизни стоки под режим отложено плащане на акциз. Условията за получаване на лиценз за лицензиран складодържател са уредени в Раздел II от Глава четвърта на ЗАДС. Съгласно разпоредбата на чл. 47, ал. 1, т. 1 от ЗАДС, лицензиран складодържател може да бъде само търговец по смисъла на Търговския закон – търговско дружество или лице, осъществяващо търговска дейност като едноличен търговец, търговец по смисъла на законодателството на друга държава членка на Европейския съюз или страна по Споразумението за Европейско икономическа пространство, юридическо лице създадено въз основа на нормативен акт или държавно предприятие по смисъла на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.

На регистрация по реда на ЗАДС, подлежат лицата, които стопанисват специализирани малки обекти за дестилиране (СМОД) и обекти за винопроизводство на малки винопроизводители (ОВМВ). В чл. 4, т. 8 от ЗАДС, е регламентирано, че СМОД е обект, който е правно и икономически независим от който и да е друг обект за дестилиране и не осъществява дейността си по предоставен лиценз, както и съдовете му са с обща вместимост до 1000 литра вкл. и този съд, в който се произвежда етилов алкохол (ракия) от грозде и плодове – собствено производство на физически лица, за тяхно лично и семейно потребление до 30 литра етилов алкохол (ракия) годишно на семейство. ОВМВ, съгласно чл. 4, т. 9 от ЗАДС е обект, в който се произвеждат не повече от 1000 хектолитра вино на година. Съгласно чл. 57, ал. 1, т. 1 от ЗАДС, собственици или наематели на СМОД или ОВМВ могат да бъдат само регистрирани лица по смисъла на Търговския закон, Закона за кооперациите или по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, както и юридически лица, създадени въз основа на нормативен акт.

На основание чл. 55а от ЗАДС на регистрация по реда на ЗАДС, подлежат и независимите малки пивоварни по смисъла на чл. 4, т. 38 от ЗАДС, които за да могат да прилагат акцизната ставка по чл.31, ал.1, т.7, трябва да имат и издаден лиценз за управление на данъчен склад. Независимите малки пивоварни, видно от легалната дефиниция на понятието, могат да бъдат стопанисвани само от капиталово търговско дружество.

На следващо място, ЗАДС предвижда задължителна регистрация за определени категории лица, изрично посочени в чл. 57а, ал. 1 от ЗАДС. Всички посочени в чл. 57а, ал. 1 от ЗАДС лица, с изключение на данъчните представители по чл. 57а, ал. 1, т. 4 от ЗАДС, могат да бъдат само търговци по смисъла на Търговския закон или по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство – арг. чл. 57а, ал. 2, т. 1 от ЗАДС. Изключение от това правило е допустимо само за лицата по чл. 57а, ал. 1, т. 4 от ЗАДС – данъчни представители на регистрирани лица за целите на ДДС в друга държава членка.

На регистрация по реда на ЗАДС, подлежат и получателите и изпращачите на акцизни стоки, съответно – регистриран получател – чл. 57в, ал. 1 от ЗАДС;

временно регистриран получател – чл. 58а, ал. 1от ЗАДС; и регистриран изпращач – чл. 58в, ал. 1 от ЗАДС. За всички тези категории лица е налице изискване, посочено в съответните цитирани по-горе разпоредби, правноорганизационната им форма да бъде в някоя от хипотезите на юридическите лица. Регистриран получател може да бъде само лице, което е капиталово търговско дружество по Търговския закон с регистриран и изцяло внесен капитал не по-малко от 500 хил. лв. с изключение на лицата, които ще получават само тихи и шумящи вина и/или други ферментирали напитки, аргумент чл. 57в, ал. 1, т. 1 от ЗАДС. Временно регистриран получател може да бъде търговец по смисъла на Търговския закон, който е регистриран по Закона за данък върху добавената стойност лице и е получил разрешение за всяка конкретна доставка на акцизни стоки, съгласно чл. 58а, ал. 1, т. 1 от ЗАДС.

Последната категория лица, които подлежат на регистрация по реда на ЗАДС, са тези, за които има издадено разрешение за търговия с тютюневи изделия – чл. 90а, ал. 1 от ЗАДС. По отношение на тези лица също е налице изискването да бъдат регистрирани като търговци по смисъла на Търговски закон, т.е. да бъдат търговски дружества или да извършват дейност като едноличен търговец, съгласно чл. 90а, ал. 2, т. 1 от ЗАДС.

Изложеното позволява да се направи обобщаващ извод, че към лицата, които извършват дейности свързани с акцизни стоки и подлежат на регистрация по ЗАДС, е предвидено изискване, като общо правило, да бъдат търговски дружества по смисъла на Търговския закон или да осъществяват дейност като еднолични търговци, или под друга форма да осъществяват дейност като юридически лица. Предвид това и предвид обстоятелството, че разпоредбата на чл. 126, ал. 1, т. 1 от ЗАДС, предвижда да се налага административно наказание на „глоба“ за физически лица, то може да се направи обосновано заключение, че същинският смисъл на разпоредбата е отговорност по този текст да носят не само лицензирани складодържатели или регистрирани по ЗАДС лица, а всички административнонаказателно отговорни лица, независимо от наличието или отсъствието на регистрация по реда на ЗАДС.

Горното становище се подкрепя и от изрично определените от законодателя административнонаказателни разпоредби в ЗАДС, с които се ограничава кръгът на административнонаказателните лица, т. е. законодателят е изключил физическите лица, тъй като е определил, че само юридически лица или еднолични търговци да осъществяват определени деяния, което напълно съответства на тълкуването и прилагането на материалноправни разпоредби предвидени в ЗАДС, касаещи издаването на документи за обезпечаване, начисляване или заплащане на акциза. Пример за такава административнонаказателна разпоредба е чл. 112 от ЗАДС. Съгласно първата алинея на текста на чл. 112 от ЗАДС, законодателят е предвидил на лице, което, като задължено, но не начисли акциз, да се наказва с имуществена санкция в двоен размер на неначисления акциз, но не по-малко от 500 лв. При повторно нарушение имуществената санкция е в двойния размер на неначисления акциз, но не по-малко от 1000 лв. В следващите две алинеи законодателят е определил по-благоприятни разпоредби, ако дължимия акциз е начислен в следващ данъчен период или по следващ. Именно с този подход законодателят е изрично е предвидил, че само юридически лица или еднолични търговци, притежаващи регистрация по ЗАДС, са длъжни да издадат документ за начислен акциз, на основание чл. 20, ал. 2 от ЗАДС, във връзка с чл. 84 от ЗАДС, с изключение на лицата получили разрешение за продажба на тютюневи изделия, съгласно Глава шест „а“ от ЗАДС. Независимо, че е употребена думата „лица“ в текста на чл. 112 от ЗАДС, с изричното разписване в административнонаказателната разпоредба, че наказанието е имуществена санкция, то лице което подлежи на административнонаказателна отговорност може да бъде само юридическо лице или едноличен търговец, по смисъла на чл. 83 от Закон за административните нарушения и наказания (ЗАНН) . Именно тези лица, които са административнонаказателно отговорни издават документ, който следва да придружава акцизната стока при държане, предлагане, продаване или превозване. В допълнение на изложеното законодателят е предвидил изрично при определяне на административнонаказателно отговорните лица, кои деяния, могат да бъдат извършени само от юридически лица при нарушение на определени материалноправни разпоредби на ЗАДС (чл. 108, чл. 108а, чл. 110, ал. 3 и ал. 5, чл. 112б, чл. 113, чл. 114, ал. 1- редакция към ДВ, бр. 55 от 20.07.2010 г. от ЗАДС). На следващо място, аргумент в подкрепа на тълкуването, че субект на нарушението по чл. 126, ал. 1 от ЗАДС, може да бъде всяко лице, което извършва някое от алтернативно изброените в цитираната правна норма изпълнителни деяние, без законодателят да е поставил изискване да притежава специално качество, намираме в нормата на чл. 3, ал. 2 от ЗАДС.

Съгласно посочената правна норма, **данъчнозадължено лице по смисъла на ЗАДС е всяко лице, което е произвело или е участвало в производството на акцизни стоки, държи или е участвало в държането на акцизни стоки, разпорежда се или се е разпоредило с акцизни стоки, за които не е бил заплатен акциз или акцизът е бил заплатен частично.** Граматическото тълкуване на израза „лица“, употребен в нормата на чл. 126 от ЗАДС, както и в текста на чл. 3, ал. 2 от ЗАДС, дава основание да се направи извод, че под лица се разбират всички физически и юридически лица и особената категория лица – еднолични търговци, без значение наличието или отсъствието на регистрация по реда на ЗАДС. Доколкото всяко лице, което е произвело или е участвало в производството на акцизни стоки, държи или е участвало в държането на акцизни стоки, разпорежда се или се е разпоредило с акцизни стоки, е данъчно задължено, то следва, че то трябва да разполага с документ, удостоверяващ заплащането, начисляването или обезпечаването на дължимия за стоките акциз, за да удостовери изпълнението на задълженията си на данъчно задължено лице. В този смисъл, необосновано би било, ако лицата по чл. 3, ал. 2 от ЗАДС не бъдат считани за годен субект по чл. 126 от ЗАДС, въпреки че същите в качеството си на данъчнозадължени лица следва да разполагат с документ, удостоверяващ изпълнение на задължението им за начисляване, заплащане или обезпечаване на дължимия акциз.

На следващо място следва да се разгледа въпросът какъв е обектът на защита на обществени отношения, които законодателят е целял да регулира с нормата на чл. 126 от ЗАДС и съотношението с другите състави на административни нарушения.

Разпоредбата на чл. 126, ал. 1 от ЗАДС, цели да обезпечи не само съставяне на редовна документация, която да удостовери начисляването, заплащането и обезпечаването на дължимия за стоките акциз, но и да гарантира, че акцизните стоки, които са в гражданския оборот са произведени/внесени и са освободени за потребление по предвидения от закона ред. Посочените документи имат само спомагателна функция – да удостоверят, че акцизните стоки се държат, предлагат, продават или превозват съобразно изискванията на закона. Независимо, че документите се издават от регистрирани по закона лица, те съпровождат стоката и съответно могат да се държат от лицата които държат, превозват или предлагат акцизни стоки.

За пример може да се направи съпоставка между административнонаказателните разпоредби на чл. 123, ал. 1 и чл. 126 от ЗАДС.

За да бъде ангажирана административнонаказателната отговорност на лица по чл.123, ал.1 от ЗАДС, съгласно която физическо лице, което държи, предлага, продава превозва или пренася акцизни стоки без бандерол, когато такъв е задължителен, или акцизни стоки, облепени с неистински или подправен бандерол или с бандерол с изтекъл срок на валидност, се наказва с глоба в двойния размер на дължимия акциз, но не по-малко от 500 лв., а при повторно нарушение - не по-малко от 1000 лв., т. е. предмет на нарушение е акцизна стока, за която се изисква поставянето на бандерол, и следва да бъдат осъществени и установени всички елементи от състава на цитираната разпоредба, а именно, да е осъществено някое от изпълнителните деяния, посочени в нормата, акцизната стока, да е без бандерол или облепена с неистински или подправен бандерол, или с бандерол с изтекъл срок на валидност.

В тази връзка следва да се прави разлика между задължението за начисляване и заплащане на акциз и задължението за поставяне на бандерол. Водещ критерий е потребителската опаковка на акцизната стока. За яснота ще изложим материалноправните разпоредби, уреждащи поставянето на бандерол върху алкохолни напитки и държането, предлагането, превозването и продаването на алкохолни напитки, които не са в потребителски опаковки, тъй като най-честият случай при който, съдебните състави, постановявайкисъдебните решения приемат, че физическите лица не са административнонаказателно отговорни, са с предмет на нарушение етилов алкохол с код по Комбинираната номенклатура (КН) 2208 - (ракия).

ЗАДС урежда два режима за начисляване и заплащане на акциз върху алкохолните напитки, в зависимост от това дали са бутилирани или не. Когато алкохолните напитки са бутилирани / местно производство или внос с код по КН 2208 и с алкохолно съдържание равно или превишаващо 15% vol., се освобождават за потребление, след като бъдат облепени с акцизен бандерол, удостоверяващ начисляването и плащането на акциза. Съответно производителите на тютюневи изделия и на бутилирани алкохолни напитки с код по КН 2208 и с алкохолно съдържание, равно или превишаващо 15 % vol., предназначени за реализация на вътрешния пазар, са длъжни да поставят бандерол върху потребителската опаковка, аргумент на чл. 64 от ЗАДС.

Поставянето на акцизен бандерол се извършва в данъчен склад на производителя, съответно от лице, което е лицензиран складодържател. Съответно акцизни стоки без бандерол, когато такъв е задължителен, или акцизни стоки, облепени с неистински или подправен бандерол или с бандерол с изтекъл срок на валидност са предмет на нарушение по чл. 123, ал. 1, а субект на административнонаказателна отговорност е всяко физическо лице. В ЗАДС законодателят подробно е разписал правилата за потребителска опаковка, както на тютюневи изделия, така и на алкохолни напитки. Като в чл. 101 от ЗАДС изрично е забранил продажбата на наливни (небутилирани) алкохолни напитки с код по КН 2208 и с алкохолно съдържание равно и превишаващо 15 % vol., с изключение на продажба между лицензирани складодържатели на алкохолни напитки и е забранил продажбата на алкохолни напитки с код по КН 2208 и с алкохолно съдържание равно и превишаващо 15 % vol, в пластмасови опаковки (бутилки), с изключение когато се прилага за продажба на алкохолни напитки в опаковки (бутилки) до 0,5 литра включително.

ЗАДС обаче урежда и режим на придобиване и държане наливни алкохолни напитки /например поставени в съдове с различна вместимост и с различно количество в тях, като същите не са типични и нарочни потребителски опаковки, предназначени за реализация от физически лица с код по КН 2208 (ракии).

Начисляването на акциз върху наливните алкохолни напитки – ракии се удостоверява с данъчен документ по чл. 84 от ЗАДС, издаден от собственика или наемателя на специализиран малък обект за дестилиране (СМОД) при освобождаването на стоката за потребление – изваждането ѝ от обекта за дестилиране на основание чл. 20, ал. 2, т. 1а от ЗАДС. Когато етилов алкохол (ракии), с код по КН 2208 е произведен в такъв обект, и отговаря на изискванията заложени в Правилника за прилагане на закона за акцизите и данъчните складове (ППЗАДС), а именно съгласно чл. 45, ал. 2 и сл. от ППЗАДС на физическите лица, които предоставят за производство на етилов алкохол /ракия/ ферментирали материали от грозде или плодове-собствено производство, се предоставя за попълване справка-декларация в три екземпляра, в която да декларират количеството и вида на предоставения ферментирал материал - собствено производство. След процеса на изваряване, физическите лица могат да изведат етиловия алкохол, който са произвели, или съгласно чл. 20, ал. 2 т. 1а от ЗАДС във връзка с чл. 84, ал. 1 и ал. 7 от ЗАДС акцизната стока се освобождава за потребление с начисляването на акциза, с издаването на акцизен данъчен документ или регистриран електронен акцизен данъчен документ за всеки получател, във всеки случай на изваряване в СМОД, като получателят е винаги физическо лице.

Акцизът се начислява с издаването на документа от СМОД, но заплащането се извършва предварително от физическо лице (изваряващ), след измерване на алкохолен градус и определяне на задължението, което физическото лице дължи за акциз. Законодателят е предвидил облекчение за физически лица при производство в СМОД на етилов алкохол (ракия) от грозде и плодове – собствено производство, за тяхно лично и семейно потребление до 30 литра етилов алкохол (ракия) годишно на семейство, като е намалил акцизната ставка, която е дължима на 550 лева за 1 хектолитър чист алкохол, съгласно чл. 31, ал. 1, т. 6 от ЗАДС. Съгласно чл. 31, ал. 1, т. 5 от ЗАДС във всички останали случаи акцизната ставка за етилов алкохол - 1100 лв. за 1 хектолитър чист алкохол, включително и етиловия алкохол произведен от физическо лице на определените 30 литра годишно на семейство, аргумент на чл. чл. 46, ал. 2, във връзка с ал. 1 от ППЗАДС. Съгласно всичко изложено на физическото лице при напускане обекта на СМОД му се издава един екземпляр от акцизен данъчен документ, Приложение 14 към чл. 80, ал. 3 ППЗАДС и към него се прилага и един екземпляр от справката-декларация, попълнена от самото физическо лице, на основание чл. 45, ал. 5 ППЗАДС. Чрез тези два документа се удостоверява, че алкохолът е изварен в СМОД и е от грозде и плодове - собствено производство на физическото лице, и за алкохола е заплатен намален или пълен акциз в зависимост от количеството. Именно

законодателят е предвидил, че физическите лица следва да притежават документи за етиловия алкохол (ракия) който държат, предлагат, продават или превозват, съответно при липса на тези документи осъществяват състава на чл. 126 от ЗАДС.

Освен задължението за наличие на документ удостоверяващ плащането, обезпечаването или начисляването на акциз за етилов алкохол с код по КН 2208 (ракии), вложената законодателна концепция в разпоредбата на чл. 126, ал. 1 от ЗАДС, довежда до обоснован извод, че всяко лице, държащо, предлагащо, продаващо или превозващо акцизни стоки, следва да разполага с данъчен документ по смисъла на чл. 84, ал. 1 от ЗАДС или друг документ, който да доказва по безспорен начин плащането, обезпечаването или начисляването на дължимите държавни вземания. До този обоснован извод се достига посредством логическо тълкуване на разпоредбата на чл. 126, ал 1 ЗАДС, във връзка с приложимите разпоредби на чл. 84, ал. 1, чл. 84, ал. 6, т. 7, чл. 57, ал. 1 и чл. 43, ал. 1, т. 1, чл. 101в, ал. 1 от ЗАДС.

В разпоредбата на чл. 84, ал. 6, т. 7 от ЗАДС, законодателят е въвел изискване в данъчния документ изрично да е посочено името на получателя на стоката, от което се правят следните изводи, а именно че от една страна всяко лице може да разполага с документ, който да удостоверява плащане, начисляване или обезпечаване на дължимия акциз, а от друга страна не е задължително субектът на нарушението по чл. 126, ал. 1 от ЗАДС да има правомощия да начислява акциза, тъй като законодателят е предвидил правна възможност всички лица да разполагат със законоустановения документ в качеството им на получател. Също така съгласно чл. 84, ал. 7 от ЗАДС „Акцизен данъчен документ се издава на датата, на която акцизните стоки са освободени за потребление по смисъла на чл. 20, ал.2 за всеки получател и за всяко превозно средство, с изключение на случаите по чл. 20, ал.2, т.5, т.15-18.“, от което се прави извод, че на всеки получател, (т.е. на лицето, което държи, предлага, продава или превозва акцизните стоки) следва да му бъде издаден документ, който да установява заплащането, начисляването или обезпечаването на акциза на стоката, за да може същата да бъде освободена за потребление.

На следващо място, разпоредбата на чл. 84, ал. 9 от ЗАДС установява, че лицата, освободили акцизните стоки за потребление, предоставят хартиено копие от регистрирания електронен акцизен данъчен документ на получателя и на лицето, превозващо акцизните стоки.“ От горните разпоредби, както и с оглед нормата на чл. 126, ал. 1 от ЗАДС, следва да се направи единствен възможен правен извод, че на всеки получател и превозвач на акцизна стока, при освобождаването за потребление на същата, следва да му бъде предоставен данъчен документ по смисъла на чл. 84, ал. 1 от ЗАДС, удостоверяващ заплащането, начисляването или обезпечаването на дължимия акциз. От тук следва, че тази санкционна норма, не “обезпечава съставянето на редовна документация, която да удостоверява начисляването, плащането и обезпечаване на акциза“, а защитава обществените отношения, свързани с осъществяването на дейност с акцизни стоки, за които не е налице законоустановено задължение за поставяне на акцизен бандерол, но се дължи заплащането на акциз към републиканския бюджет.

Видно от изложеното и съгласно граматическото тълкуване на текста по чл. 126, ал. 1 от ЗАДС и чл. 123, ал. 1 от ЗАДС, изпълнителните деяния по двата текста са сходни, а нарушенията се различават само по своя предмет. Субект на нарушението по чл. 123, ал. 1 може да бъде всяко физическо лице, а предвид изложеното по-горе, по правило физически лица не подлежат на регистрация по ЗАДС. Приемането на тълкуване, според което чл. 123, ал. 1 от ЗАДС е приложим за всички лица, независимо от наличието или отсъствието на регистрацията, а чл. 126 от ЗАДС само за регистрирани лица, би било ограничително, като се има предвид, че двете разпоредби целят да възпрепятстват извършването на действия с акцизни стоки, за които не е заплатен дължимия акциз.

Със ЗАДС и ППЗАДС, са развити цялостни процедури за осъществяване на дейност с акцизни стоки, като във всяка една от тях е предвидено издаване на документи, които да доказват плащането, начисляването или обезпечаването на дължимия акциз, на акцизни стоки извън данъчен склад, именно защото по този начин се защитава фискалния интерес на държавата, като чл. 126, ал. 1 от ЗАДС, предвижда наказания за лицата, които засягат тези обществени отношения.

В потвърждение на гореизложеното е и тълкувателното решение на ВАС, че субект на нарушението по чл. 126 от ЗАДС може да бъде всяко лице, което осъществи някое от алтернативно предвидените в състава му изпълнителни деяния, като в текста на разпоредбата не се визират специални изисквания досежно качеството на този субект.

Цецка Дочева, началник на отдел „Административнонаказателна дейност и разследващи органи", ДМРР

Можете да видите тълкувателното решение на ВАС ТУК.

Пламен Павлов, зам.-директор на Агенция „Митници“:

4 МЛН. КЪСА ЦИГАРИ И 3,5 Т ТЮТЮН СА ОТКРИТИ В НЕЛЕГАЛНАТА ФАБРИКА ЗА ЦИГАРИ В СЕВЛИЕВО

В разкритата от Агенция „Митници“ и Държавна агенция „Национална сигурност” (ДАНС) нелегална фабрика за цигари в община Севлиево има около 4 милиона къса цигари и 3,5 тона нарязан тютюн. Предотвратена е щета за Държавния бюджет в размер на 1,5 млн. лв. неплатен акциз. Това заяви заместник-директорът на Агенция „Митници“ Пламен Павлов по време на съвместен брифинг с представители на прокуратурата. На 20.04.2023 г. около 10,30 ч митнически служители от отделите за митническо разузнаване и разследване в ТД Митница Русе, ТД Митница София и Митнически мобилни групи, съвместно със служители на ДАНС са извършили проверка на частен имот – складово помещение, намиращо се в местност „Шербана“, Община Севлиево. В момента на проверката проверяващите установяват наличието на голямо количество кутии с цигари марка “Marble“ без български акцизен бандерол, ситно нарязан тютюн, тютюн на листа, както и машини за рязане и сушене на тютюн, поточна линия за пакетиране и опаковане на цигарите. Към момента на проверката фабриката е работеща.

На 09.02.2023 г., в района на ГКПП „Никопол“, при извършена проверка от служители на ТД Митница Русе със съдействието на Гранична полиция на автокомпозиция с влекач и полуремарке с българска регистрация, е било установено голямо количество акцизни стоки без бандерол. На място са извършени неотложни първоначални действия по разследването, при които били иззети общо 9 000 000 къса цигари, без поставен бандерол, какъвто се изисква по закон. Същите били укрити като са поставени зад превозваната стока в полуремаркето на композицията.

1.5% Е ДЕЛЪТ НА НЕЛЕГАЛНИТЕ ЦИГАРИ НА БЪЛГАРСКИЯ ПАЗАР В КРАЯ НА 2022 Г.

Потреблението на цигари без български акцизен бандерол през 2022 г. остава на ниско ниво според традиционното изследване на празните опаковки от цигари. Те представляват само 1.5% през 4-то тримесечие на изминалата година. Данните от изследването бяха представени от компаниите в „Инициативата срещу незаконната търговия“ на 14 март 2023 г. пред представители на Министерство на финансите, Агенция „Митници“, МВР и Върховна касационна прокуратура. От тютюневите компании заявиха, че правоохранителните институции у нас са постигнали устойчив резултат в борбата срещу незаконната търговия с цигари въпреки нестабилната и усложнена международна обстановка.

Данните за 4-то тримесечие на 2022 г. сочат рекордно нисък дял на потребление на цигари без български бандерол от 13 години насам, откакто се провежда проучването със събиране и анализ на празни цигарени кутии. За пореден отчетен период България е с най-нисък дял на нелегалния пазар на цигари от всички страни-членки на ЕС, в които това изследване се провежда.

Данните показват, че с най-голям дял сред нелегалните цигари на българския пазар са цигари, чиито опаковки са маркирани за безмитна търговия, следвани от фалшификатите, копиращи известни международни марки. Сред празните опаковки са идентифицирани и кутии с неизвестни за нашия пазар марки, които се определят от типа „illicit whites” – цигари, произведени и предназначени за нелегално разпространение.

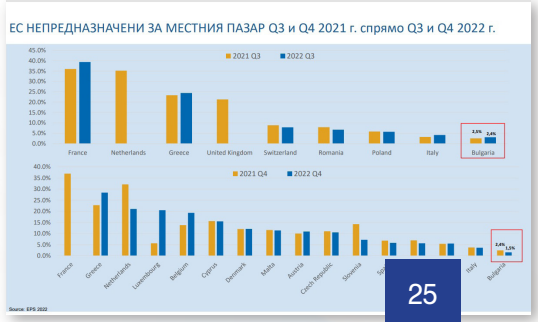

Започна втора фаза на внедряване на Системата за контрол на вноса (ICS2)

ОТ 01.03.2023 Г. ВСИЧКИ ПРАТКИ С ВЪЗДУШЕН ТРАНСПОРТ ВЛИЗАТ В ОБХВАТА НА ICS2

Дейностите по проекта в България са финансирани от Оперативна програма „Добро управление“

На 01.03.2023 г. в България и още 17 държави–членки на ЕС, Швейцария и Норвегия бе въведена в експлоатация Системата за контрол на вноса 2 (ICS2) – фаза 2. Втората фаза засяга всички икономически оператори, участващи в обработката, доставката и транспортирането на товари, експресни или пощенски пратки с въздушен транспорт. С нея се въведе изискването за подаване на данни за Обобщени декларации за въвеждане (ОДВ) преди натоварване и преди пристигане за всички стоки, превозвани с въздушен транспорт, както и подаване на Уведомление за пристигане на транспортното средство. Подробна информация за икономическите оператори е публикувана на Е-Портала на Агенция „Митници“.

На ниво Европейски съюз (ЕС) подаването на данни към ICS2 – фаза 2 стартира в 13:00 часа на 01.03.2023 г., а достъпът до общоевропейския модул на TAXUD се заявява и осъществява чрез българския дигитален митнически профил на икономическия оператор. Изграждането на връзка между българската и европейската системи бе извършено в рамките на Дейност 1 от проект „Надграждане на основните системи на Агенция „Митници“ за предоставяне на данни и услуги – БИМИС (фаза 3)“, който проект се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд.

До началото на октомври 2023 ICS2 - фаза 1 и ICS2 - фаза 2 работят паралелно, а бизнесът може да се възползва от преходен период до 02.10.2023 г. след заявка към митническата администрация на държавата - членка, в която е регистрирана компанията. В същото време Европейската комисия обяви и дерогация за някои европейски държави, които нямаха готовност за въвеждане на Фаза 2 към 01.03.2023 г.

Втората фаза надгражда функционалностите на ICS2 - фаза 1, която е в експлоатация в Агенция „Митници“ от 17.04.2021 г. Цялостното въвеждане на ICS2 на ниво ЕС се предвижда да приключи на 1.03.2024 г. когато ще бъде внедрена и Фаза 3, обхващаща сухопътен (шосеен и железопътен) и воден морски транспорт. По този начин задължението за подаване на такива декларации не възниква едновременно за всички икономически оператори и зависи от вида на услугите, които те предоставят при международното движение на стоки.

ICS2 представлява широкомащабна система за предварителна информация за товарите, при която митническите администрации получават информация за товара преди пристигането му. По този начин митниците ще могат да управляват по-добре риска, като селектират предварително кои товари следва да бъдат проверени щателно. В същото време тази система улеснява законната търговия, тъй като изрядните икономически оператори

преминават по-бързо митнически контрол. Новата система за предварителна информация за товари ICS2 на ЕС подкрепя прилагането на този нов регулаторен режим за митническа безопасност и сигурност, насочен към по-добра защита на единния пазар и гражданите на ЕС. След пълното й внедряване тази регулация ще спомага събирането на данни за всички стоки, влизащи в ЕС преди пристигането им. Икономическите оператори ще трябва да декларират данни за безопасност и сигурност в ICS2 чрез Обобщена декларация за въвеждане. Предварителната информация за товарите и анализът на риска ще позволят ранно идентифициране на заплахите и ще помогнат на митническите органи да се намесят в най-подходящия момент от веригата на доставки. ICS2 въвежда по-ефективни и ефикасни способности на ЕС за митническа сигурност и безопасност, които ще:

- увеличат защитата на гражданите на ЕС и вътрешния пазар срещу заплахи за сигурността и безопасността;
- позволяват на митническите органи на ЕС да идентифицират по-добре високорисковите пратки и да се намесят в най-подходящата за проверка точка от веригата на доставки;
- подкрепят пропорционалните и целенасочените митнически мерки на външните граници в сценарии за реагиране при кризи;
- улесняват трансграничното освобождаване за законна търговия;
- опростяват обмена на информация между икономическите оператори и митническите органи на ЕС.

Поетапно промяната ще засегне всички икономически оператори, участващи в обработката, доставката и транспортирането на товари, експресни или пощенски пратки, като например:

- Пощенски оператори в рамките на / извън ЕС
- Експресни куриери
- Въздушни товарни превозвачи
- Логистични компании за спедиция на товари
- Крайни получатели, установени в ЕС (за стоки, получени чрез морски транспорт)
- Морски, железопътни и автомобилни превозвачи
- Техни представители

Повече информация за ICS2 вижте на интернет страницата на Европейската комисия – Данъчен и митнически съюз – Митническа сигурност – ICS2

КАКВО НАДГРАЖДА ICS2

За всички фази на ICS2 може да се обобщи, че с тяхното въвеждане поетапно започват да се прилагат всички разпоредби на Митническия кодекс на Съюза, делегирания регламент, и регламента за изпълнение по отношение на въвеждането на стоки на митническата територия на Съюза и в частност разпоредбите, свързани с подаването на обобщена декларация за въвеждане.

Така например се създава възможността данните за обобщената декларация за въвеждане могат да се предоставят чрез подаването на повече от един набор данни. Започва и пълно прилагане на разпоредбите за Анализ на риска по отношение на обобщените декларации за въвеждане. Също така ICS2, за разлика от ICS1, въвежда изискването при въздушен транспорт данни за обобщената декларация за въвеждане да се подават преди натоварването на пратката на транспортното средство. Въвежда се и изискването за подаване на Уведомление за пристигане на плавателен съд или на въздухоплавателно средство.

Въвеждането на ICS2 дава възможност за извършване на споделен анализ на риска на ниво ЕС, с което се подобрява сътрудничеството и комуникацията за управление на риска между митническите органи в реално време. ICS2 обхваща и подаването на Обобщени декларации за въвеждане (ОДВ) за куриерски и пощенски пратки, включително и стоки в пратки, чиято действителна стойност не надхвърля 22 EUR.

С въвеждането на ICS2 се постига подобряване на качеството на данните, попълвани в ОДВ. В ICS2 сетовете от данни, които ще се подават са различни за различните видове транспорт в съответствие с изискванията за данни заложени в Приложение Б на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД
АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“
www.customs.bg
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Като израз на доброто сътрудничество специално отличие – плакет на Агенция „Митници“, получи и Ирена Първанова, директор на дирекция "Добро управление" в Администрацията на Министерския съвет. В речта си тя подчерта, че митническата администрация е пример за успешна практика при управление на големи IT-проекти.

На официална церемоня по случай 26 януари – Международен ден на митниците

ДИРЕКТОРЪТ НА АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“ НАГРАДИ МИТНИЧЕСКИ СЛУЖИТЕЛИ И ЕКИПИ

На официална церемония по случай Международния ден на митниците (26 януари) директорът на Агенция „Митници“ Павел Геренски награди отличени митнически служители и екипи за приноса им в борбата с наркотрафика, контрабандата, валутните нарушения, за постигнати резултати в областта на митническия последващ контрол, както и за развитието на информационните системи на Агенция „Митници“. Наградените получиха грамоти, сребърни и златни почетни знаци и плакети на Агенция „Митници“.

От името на генералния секретар на Световната митническа организация (СМО) Кунио Микурия директорът на Агенция „Митници“ връчи на 16 служители Сертификат на Световната митническа организация.

По традиция Международният ден на митниците е под мотото на определена тема, която за 2023 г. е „Подкрепа на следващото поколение: насърчаване на култура на споделяне на знания и професионална гордост в митниците“. Темата фокусира усилията на Световната митническа организация за поставяне на човешкия капитал, и особено на новото поколение, в центъра на процесите на трансформация. В писмо по повод на празника генералният секретар на СМО Кунио Микурия отбелязва, че за да привлекат и задържат млади, креативни и възприемчиви към най-новите технологии служители, митническите администрации трябва да вдъхновяват новото поколение.

„Този ден винаги ни кара да се чувстваме горди, че сме част от голямото семейство на Световната митническа организация. Същевременно ни напомня колко отговорна и важна е професията на митническите служители за всяко общество“, заяви директорът на Агенция „Митници“ Павел Геренски в поздравлението си до служителите на Агенцията.

На 26 януари митническите служители от цял свят отбелязват Международния ден на митниците. Световната митническа общност празнува в чест на състоялата се на този ден през 1953 г. първа официална сесия на Съвета за митническо сътрудничество, познат днес като Световна митническа организация (СМО). Сега страните-членки на Световната митническа организация са 183. България е член на СМО от 1 август 1973 г.